BOBBY MOORE SE DESTĂINUIE

FRAGMENTE DIN CARTEA „POVESTEA MEA ŞI A FOTBALULUI"

18

După ce joacă în echipa din oraşelul Barking, apoi în diverse selecţionate districtuale de juniori, Bobby Moore este luat de clubul West Ham unde se antrenează sub conducerea lui Malcolm Allison.

Ca junior al acestui club face parte de mai multe ori din echipa Angliei la turneele U.E.F.A. În anul 1958 este promovat în prima echipă a clubului.

Moore povesteşte apoi despre debutul în prima reprezentativă a Angliei şi despre alte întîlniri internaţionale. Apoi, el s-a ocupat de turneul de la New York ediţia 1963 şi de apariţia lui Alf Ramsey la conducerea echipei Angliei, precum şi despre memorabilul meci Anglia. — Restul lumii, desfăşurat pe Wembley cu ocazia împlinirii a o sută de ani de la înfiinţarea Federaţiei engleze de fotbal. Curînd el pleacă la Rio de Janeiro pentru a participa la „Mica cupă mondială", alături de echipele Braziliei, Argentinei şi Portugaliei. Aci Moore are sarcina să-l marcheze pe Pelé, acesta lăsîndu-i o frumoasă impresie. Brazilia a învins cu 5—1.

Revenind la activitatea internă, Moore a povestit cum a ajuns West Ham în finala Cupei. Am aflat apoi despre o întîmplare mai puţin fericită din viaţa lui Moore : primele simptome ale unei boli ce va necesita o intervenţie chirurgicală.

Aflăm apoi amănuntele în care echipa sa de club West Ham a cucerit Cupa Cupelor în 1965 şi împrejurările întîlnirii Scoţia — Anglia. În continuare, celebrul jucător ne face cunoscute peripeţiile ocazionate de turneul efectuat de reprezentativa Angliei pe continent unde viitorii campioni mondiali au învins echipele U.R.S.S. şi Suediei.

În ceea ce mă priveşte, mi-am făcut o regulă, o lege imuabilă, de a nu avea nici o legătură cu indivizii ce s-ar petrece pe teren şi ar putea duce la o învălmăşeală. Se pare că nu sînt prea mulţi acei care-şi mai amintesc că şi eu, e adevărat, o singură dată în viaţa mea, am fost eliminat de pe teren şi ulterior suspendat de comisia de disciplină a ligii de fotbal pe timp de o săptămînă. Acest lucru s-a întîmplat în 1962, în timpul meciului pe care l-am susţinut în deplasare cu Manchester United, în cadrul campionatului de fotbal. Chiar din primul moment al jocului, devenise aproape o certitudine că extremul lor stînga, David Wagstaffe şi cu mine aveam să ne ciocnim. Eram amîndoi foarte tineri şi entuziaşti, hotăriţi să ne dovedim superioritatea unul asupra altuia. Chiar în primul minut de joc l-am deposedat de minge. El a alergat după mine cel puţin treizeci de metri, într-o încercare disperată de a recupera mingea şi neputîndu-mă depăşi, rupse tricoul de pe mine.

Arbitrul opri jocul şi dictă o lovitură liberă în favoarea echipei West Ham. Din clipa aceea şi pînă la sfîrşitul meciului a existat între noi doi un fel de „atmosferă". Şi exact în ultimul minut al partidei această „atmosferă" s-a descărcat asupra mea. Eram chiar pe linia de tuşă cînd Joe Kirkup împinse o minge înainte. M-am repezit să intru în posesia ei şi simţind că cineva vine din spate, am accelerat viteza pasînd mingea unuia din coechipierii mei.

Mingea tocmai plecase din piciorul meu cînd am simţit vîrful bocancului lui Wagstaffe înfigîndu-mi-se în gambă. Simţii totodată o durere ascuţită, aproape insuportabilă. M-am răsucit într-o fracţiune de secundă aş zice şi i-am dat lui Wagstaffe o lovitură puternică cu piciorul. Arbitrul văzu scena, văzu „răspunsul" meu şi mă elimină de pe teren. Nenorocirea era şi mai mare datorită faptului că trebuia să mă prezint chiar a doua zi, luni, la Leeds, pentru a completa lotul de tineret în care fuseseam selecţionat. Eram tînăr şi lipsit de experienţă şi nu ştiam ce părere vor avea oficialităţile în legătură cu toată această chestiune. În sinea mea, mă simţeam teribil de vinovat de întreaga întîmplare, dar se pare că toţi cei din jurul meu dădeau dovadă de multă înţelegere. Pînă la urmă, am profitat de aceste împrejurări pentru a-mi face un vaccin împotriva variolei, în legătură cu o apropiată deplasare. Am suportat destul de prost efectele vaccinului şi mă întreb dacă aş fi fost în stare să joc în cazul în care n-aş fi fost suspendat. Dar aceasta nu este o scuză şi nici o consolare.

„Fair-play"-ul lui Moore

Mărturisesc că din întîmplarea de mai sus am tras învăţăminte foarte preţioase. Ce am cîştigat în fond de pe urma unei satisfacţii de moment, lovind un jucător? Nimic! Ce ar putea cîştiga cineva de pe urma unui asemenea gest, în general? Nimic!

M-am gîndit mult în legătură cu însuşi fenomenul în sine al faulturilor şi al reacţiilor impulsive la ele. Există jucători care-şi fac un scop în sine din a te enerva chiar din momentul începerii meciului, fie prin contact fizic, fie prin grosolănii verbale. Un jucător furios este de obicei mult mai puţin eficace şi în mentalitatea unora se naşte ideea că se poate cîştiga ceva prin aducerea unui jucător într-o asemenea stare de nervi, încît să-şi piardă complet firea.

Eu am felul meu propriu de a evita aceste maniere. Prefind pur şi simplu că ele nu există.

Prin întreaga mea atitudine caut să transmit eventualului meu adversar furios că nu sînt dispus să mă cobor la nivelul lui. Acest lucru îl înfurie de obicei şi mai mult, făcîndu-l să se gîndească că are în faţa lui un snob care nici nu-l bagă în seamă. Reacţia lui, în majoritatea acestor cazuri, este în fond cea logică. Renunţă şi îşi încearcă „norocul" cu altul. Dacă toţi ar proceda la fel...

Clubul nostru, colectivul nostru, crede în fotbal, în acel fotbal care s-a jucat în finala „Cupei cupelor" şi mai credem că jocul murdar este la urma urmelor o pierdere de timp, ducînd la incidente de care fotbalul nu are în nici un caz nevoie. Un jucător eliminat de pe teren îşi părăseşte echipa, lipsind-o de aportul lui, nu numai în meciul respectiv ci şi pe toată durata suspendării sale.

Personal, mi-aş dori respectul de care s-au bucurat Stanley Matthews şi Tom Finney, respect cucerit de ei din partea tuturor pentru conduita lor impecabilă de-a lungul întregii cariere. Nu numai că ei nu au recurs niciodată în activitatea lor competiţională la un joc murdar (care

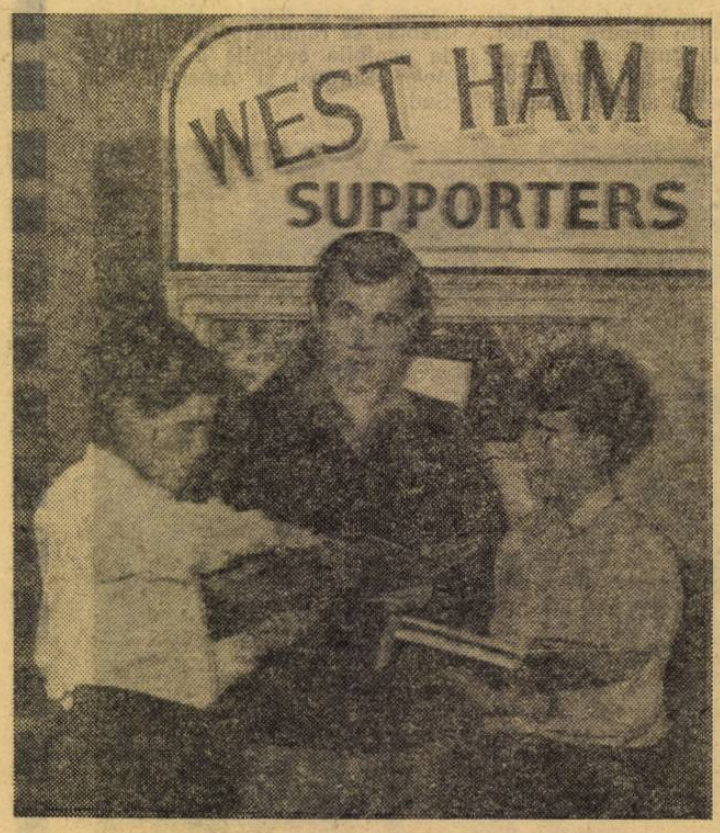

Bobby Moore, cu doi dintre micuţii săi prieteni, care nu-l plictisesc niciodată : colecţionarii de autografe.

poate fi un semn de totală lipsă de maturitate sau pur şi simplu rea-credinţă), dar au considerat întotdeauna un asemenea joc ca fiind sub demnitatea lor de sportivi.

Atitudinea mea pe teren nu izvorăşte din sentimentalism. Este o hotărîre a mea, luată cu sînge rece şi urmărind un scop foarte material ; un jucător care-şi poate controla reacţiile şi stările emotive se bucură de un mare ascendent asupra unui jucător care se pierde uşor cu firea. Ţinîndu-te departe de aceste „mici meschinării" ale jocului, creezi impresia în rîndurile adversarului că eşti superior din toate punctele de vedere. Este în fond o problemă de psihologie.

Nenorocirea constă în faptul că numai fotbaliştii par să fie capabili în a face diferenţa între **jocul dur**, *aş zice mai bine bărbătesc în limitele permise, joc în care cred şi care este practicat de Nobby Stiles de exemplu, şi* **jocul murdar.** *Fotbalul* **este un joc bărbătesc** *şi acei care nu pot aborda jocul la acest nivel, adică în mod dîrz, cu intrări „la om", ar face mai bine să renunţe. Vremurile idilice ale dantelăriilor „Wunderteam-ului" au apus pentru totdeauna (echipa naţională a Austriei în perioada dinaintea celui de al doilea război mondial, a fost supranumită „Wunderteam", echipa minune — n.m.).*

Despre jocul dur

Toţi jucătorii de fotbal ştiu prea bine că în jocul modern de azi, „cotonogarul" de meserie a dispărut. Mai sînt, într-adevăr, echipe care joacă foarte dur, mai sînt fundaşi (şi nu puţini la număr) care abia aşteaptă ocazia pentru a „şarja" din plin şi mai sînt şi jucători care se lasă foarte uşor provocaţi la replici dure, dar în toate aceste cazuri este vorba de ieşiri temperamentale şi nu de joc murdar, premeditat.

Eu cel puţin nu cunosc şi nici nu am auzit de numele unui jucător care să fauleze ca scop în sine. Existau poate în trecut, dar jocul zilelor noastre este atît de rapid şi atît de planificat, încît un asemenea om nu şi-ar găsi locul pe teren.

Mie, întreaga atmosferă a jocului de fotbal mi se pare la fel de pură ca şi în ziua cînd am pus pentru prima oară piciorul pe minge. Încep să ajung la concluzia că noi, englezii, am reuşit să atingem un nivel la care începem să apreciem în mod sincer că cei de pe continent nu sînt chiar atît de

— În meciurile noastre cu echipele de pe continent nu mai acordăm atîta atenţie jocului „la om" cît jocului la interceptie, spune el. Căci dacă am juca după prima reţetă, am da de bucluc.

Aşa cum am mai căutat să explic la început, imaginea pe care mi-am format-o despre fotbalul englez de la război încoace, este aceea a unui campion necontestat care, dintr-odată, în 1953, şi-a văzut supremaţia spulberată şi care apoi, încet, foarte încet chiar, a fost obligat să admită şi să şi creadă că mijloacele folosite de el nu au fost cele mai bune. De la învăţarea acestei lecţii, asimilarea ei, punerea ei în practică şi pînă la demonstrarea faptului că noul stil de fotbal nu mai este apanajul altora, am parcurs un drum lung şi spinos. Noi avem **absolută nevoie** *de cît mai multe jocuri internaţionale la orice nivel, pentru a păstra jocul viu. Ca s-o spun răspicat, consider că avem mult prea puţine întîlniri internaţionale.*

Pledoarie pentru meciuri internaţionale

Îmi place fotbalul internaţional, îmi plac întîlnirile cu ţări şi cluburi străine. Îmi place atmosfera, îmi plac mulţimile, îmi place să simt mereu o nouă „mîză". Şi apoi, de ce să n-o mărturisesc, îmi place pur şi simplu să călătoresc.

În momentul de faţă numai două echipe, campioana şi cîştigătoarea cupei, au marea şansă de a participa la marile competiţii europene.

Este o chestiune de mare prestigiu faptul de a participa cu echipa ta la Cupa Campionilor Europeni sau la Cupa Cupelor, dar pe de altă parte poţi părăsi atît de repede oricare din aceste două competiţii, încît să nici nu-ţi dai seama că ai fost în Europa! Este cazul echipei Everton care în sezonul 1963—1964 a părăsit Cupa Campionilor chiar din prima etapă, fiind eliminată la limită de Internazionale din Milano. În acest caz, faptul de a fi fost campioana Angliei nu mai contează decît foarte puţin.

(Va urma)

Traducere de RADU HERBAY

Carnet extern

LUPTA CONTRA INDISCIPLINEI CONTINUĂ...

Anti-jocul, desele incidente de pe terenurile de fotbal, înmulţirea atitudinilor nesportive ale jucătorilor, au pus pe gînduri într-un mod foarte serios pe conducătorii fotbalului din diferite ţări. Aproape de pretutindeni sosesc veşti care arată că se iau măsuri din ce în ce mai drastice pentru stăvilirea abaterilor jucătorilor. Comisiile de disciplină ale federaţiilor nu fac nici o excepţie, nici o diferenţă între jucători. Sancţiunile lovesc în egală măsură şi pe jucătorii consacraţi, de mare clasă, şi pe cei mai „mărunţei".

Recent, federaţia engleză — de pildă — a suspendat doi renumiţi internaţionali pe cîte 6 săptămîni. Este vorba de scoţienii care joacă în prima ligă engleză, LAW (Manchester United) şi URE (Arsenal). Gravitatea sancţiunii este subliniată de faptul că din 1947, deci de acum 20 de ani (!), forul englez n-a mai luat o atît de drastică hotărîre.

Pînă la urmă, faptele au alarmat (să recunoaştem, cu destulă întîrziere) şi pe managerii cluburilor. Nu pe toţi, e drept, dar la ora actuală există manifestări care prevestesc o poziţie fermă generală şi din partea celor care de fapt trebuiau în primul rînd să se sesizeze şi să ia măsuri împotriva propriilor jucători.

De curînd, presa britanică a înregistrat (şi după ea au comentat şi alte ziare de pe continent) sugestia făcută de managerul clubului Charlton, Eddie Firmani, **cu privire la înfrînarea conduitei nesportive a jucătorilor : SĂ FIE AMENDAŢI ŞI MANAGERII de fiecare dată cînd un jucător al lor este eliminat sau suspendat.**

„S-ar putea spune că sînt naiv — **a explicat Firmani, în susţinerea propunerii făcute** — dar fapt este că mîncăm din aceeaşi farfurie... Avem nevoie de o disciplină liber consimţită. Sîntem profesionişti şi trebuie să acceptăm responsabilităţile pe care ni le impun salariile mari cu care sîntem plătiţi. Pentru mine nu încape discuţie : managerul este răspunzător pentru tot ceea ce se face în numele clubului său, inclusiv actele de purtare necorespunzătoare".

Un punct de vedere care nu poate fi decît împărtăşit de toţi cei care iubesc fotbalul şi îl doresc readus pe drumul sportivităţii, al victoriei celui mai bun (p.g.).

DE TOATE, DE PRETUTINDENI

UN GENTO... OLANDEZ !

Popularitatea vechiului internaţional spaniol **Gento** a depăşit graniţele ţării sale. Un exemplu numai. De curînd, el a primit o scrisoare din Olanda, din partea unuia din simpatizanţii săi. Ce-i scrie acest înflăcărat admirator? În primul rînd îi împărtăşeşte bucuria de a avea un băiat ; în al doilea rînd că i-a dat prenumele de... Gento... Şi dacă micuţul olandez va ajunge fotbalist, Olanda va avea şi ea un Gento...

ELIMINĂRI ÎN LANŢ ÎN ANGLIA

Ultimele jocuri din campionatul englez n-au fost scutite de abateri de la disciplină. Alţi doi jucători au fost eliminaţi de pe teren şi sînt în aşteptarea... suspendării : **Burton** (Newcastle) şi **West** (Everton). De remarcat că ultimul este... portar şi internaţional la tineret. West este al 12-lea portar eliminat după război şi al doilea din acest sezon !

PELE COMPOZITOR

Inspirat de fetiţa sa, actualmente în vîrstă de zece luni, **Pele** a început să compună... cîntece pentru copii. Bineînţeles, „perla neagră" nu face acest lucru pentru motive financiare, ci pentru că — după cum se ştie — este un mare amator de chitară, instrument cu care îşi petrece o mare parte din timpul său liber. El cîntă în compania fiicei sale, Cristina, care pare cucerită de talentul tatălui său. Cîteva din compoziţiile lui Pele au şi fost preluate de unii din cei mai populari cîntăreţi brazilieni.